ZAMAN 22 TEMMUZ 2006 CUMARTESİ SAYI: 189 ZAMAN'LA BİRLİKTE SATILIR AILEM.ZAMAN.COM.TR

ailem

Dinimizi ne kadar biliyoruz?

32 Farz

haşema®

www.hasema.com

HEŞOFMAN

EŞOFMAN

Haşema Tekstil Ltd. Şti.
Sobular Cad. No:140 Fatih / İstanbul / Türkiye
Tel: +90 (212) 532 90 31 Fax: + 90 (212) 524 16 34
e-mail: info@hasema.com

İÇİNDEKİLER

Sevginiz hangi tür sevgi? ■ 4

Elif-bâ öğretiminde 17 öneri ■ 8

Regâib'imiz mübarek olsun ■ 10

Dinimi öğreniyorum (Huzurlu hayat rehberimiz) ■ 14

Ey kişi! Diline malik ol ■ 22

Sizden yüz sene önce! ■ 26

Dr. Can sizlerle ■ 30

Çocuklarınızı Allah'la (cc) korkutmayın ■ 32

ZAMAN ailem

22 TEMMUZ 2006 CUMARTESİ SAYI: 189

Feza Gazetecilik A.Ş. Adına İmtiyaz Sahibi	Ali Akbulut
Genel Yayın Müdürü	Ekrem Dumanlı
Yayın Danışmanı	Hamdullah Öztürk
Yayın Editörleri	Serhat Şeftali Mustafa Aydın Şemsinur B. Özdemir
Katkıda Bulunanlar	Ali Demirel Süleyman Sargın
Tasarım	Mehmet Şimşek
Kapak	Zaman Grafik
Sorumlu Müdür ve Yayın Sahibinin Temsilcisi	Ali Odabaşı
Reklam Satış Yöneticisi	M.Süleyman Başaran s.basaran@zaman.com.tr 0 212 454 82 25
Yayın Türü	Yerel Süreli

Zaman Gazetesi 34194 Yenibosna/İstanbul
Tel: 0212 454 1 454 (pbx) www.zaman.com.tr
Baskı: Feza Gazetecilik AŞ Tesisleri

http://ailem.zaman.com.tr
Öneri ve teklifleriniz için: ailem@zaman.com.tr

Neye, nasıl inanıyoruz?

Üç yıl önce alışveriş yapmıştı o bakkaldan. Kapıdan girdiğinde hiçbir şeyin değişmemiş olması dikkatinden kaçmadı. Yalnızca kasada genç bir delikanlı duruyordu. Alacaklarını hızlıca aldı ve parayı uzattı. Genç paranın üstünü verdi ve tezgahın üstündekileri poşete koydu. İşini bitirmişliğin verdiği rahatlıkla koltuğa yaslandı. Müşterinin ise işi bitmemişti;

- Fişini de alabilir miyim?
- Ağabey yazarkasa tamire gitti, fiş veremiyorum. Bir dahaki gelişinizde veririm.

Bu sözleri üç sene önce de duymuştu. Bakkal yeni açıldığı için "olabilir" demişti. Ama günler, aylar geçmiş, yazarkasa gittiği tamirden bir türlü gelememişti. Demek üç yıl daha geçse bu yazarkasanın geleceği yoktu!

Ya fişini sonra alırım deyip kendini de kandıracak; ya da aldıklarını da bırakacaktı.

- Bak delikanlı! Ben üç yıl önce sizin bakkalınızdan defalarca alışveriş yaptım ve her seferinde bu mazereti duydum. Üç yıl aradan sonra işim buraya düştü ve gördüm ki; sizin teknik hiç değişmemiş. Ver paramı, al mallarını. Tepkim, bizleri enayi yerine koymanıza.

***

Mü'min saftır, kalbinden kötülük geçirmez. Her şeyi iyiye yorar. Bu ona o kadar çok sirayet eder ki; en yakınındakinin ayıbına vakıf olmaz. Ama bütün bunlar onun, uyanık ve akıllı olmamasını da gerektirmez. Her türlü hileyi bilir; ama ondan ne kadar uzak durulacağının da farkındadır. Yılanın deliğinden bir kez ısırılır; ikinciye fırsat verilmez. Yanlışı kabul edip, "Ne yapayım?" diyerek umursamazlık göstermez. Bilakis pasif de olsa tepkisini koyar, gidilmeyecekse gitmez, alınmayacak bir ürünse almaz, yaptığı kuralları ihlalse, riayet eder. Yalanın kıyısına bile yanaşmaz. Doğruları ve doğru insanları kendine yoldaş edinir. Sözü ve özü nasıl birse, yaptıkları da sözünü yalanlamaz. Kin ve nefret onun unuttuğu, yaptığı en hayırlı şeylerdendir. Planı ve programı kendini, ailesini ve çevresini yetiştirme "daha iyi kul" olma yönündedir. Gevezelik, boşboğazlık ya da kendi sorumluluğunda olmayanla, abesle iştigal etmez. Dedikoduya, laf götürüp getirenlere itibar etmez.

***

Bu sayımızda yeni bir bölüme merhaba diyoruz. Hayatımızın anlamı, gayemiz, inançlarımızı yeniden gözden geçirmek, hatırlamak istiyoruz. Bunun için okuması kolay, anlaması rahat, üstelik zevkli bir çalışmaya başlıyoruz. Hem okuyup hem de testlerini çözerek anlatılanları kalıcı hale getirmek dileğimiz. Dinimizin temel öğelerini anlatan bu çalışma umarız ilginizi ve beğeninizi toplar. İyi haftalar...

Serhat Şeftali | s.seftali@zaman.com.tr

3 çeşit sevgi vardır
Acaba sizin sevginiz hangi tür sevgi?

ÇÜNKÜ SEVGİ

Çocuğunu sevgi ile seven bu ebeveynlerin sevgileri çocuklarındaki bazı özelliklere yoğunlaşmıştır. Bu tarz bir sevgide sevginin bazı özelliklere bağlandığı görülür. Mesela ebeveyni çocuğunu seviyordur; 'ÇÜNKÜ çocuk derslerinde çok başarılıdır.' Veya seviyordur; 'ÇÜNKÜ çocuk ev işlerinde annesine çok yardımcı oluyordur.' Bu tarz durumlarda ebeveynler çocuklarında mevcut bulunan bu olumlu özellikler kaybolduğunda sevginin yoğunluğunun da azaldığını fark edebilirler. Mesela bu olumlu özellikler azaldığında ebeveynin çocuğuna karşı geliştirdiği tahammül de azalabilir.

Bu şekildeki bir sevgi kimi zaman çocuğa da ifade edilir. Mesela ebeveyn "çok uslu olduğun için seni seviyorum" diyebilir. Bu durumda görüldüğü gibi ebeveynin sevgisi çocuğun uslu oluşuna bağlanmıştır. Burada çocuk uslu olmadığı zamanlar sevgiyi kaybettiğini düşünebilir. Bu sevginin en büyük tehlikelerinden biri zamanla çocuğun da ebeveynine yönelttiği sevginin birtakım unsurlara bağlanabileceği riskidir. Bu noktadan sonra da ebeveyn ile çocuk arasında samimi bir sevgi diyaloğunun kurulması düşünülemez.

Evet belki birtakım vasıflar bireyin kabul görmesini kolaylaştırır, veya ebeveyni ile çocuk arasındaki yakınlaşmayı artırır. Fakat bu vasıfların ebeveynin sevgisinde bir değişiklik oluşturması düşünülemez.

Her şeye rağmen sever misiniz?

Birçok ailenin bu soruya evet dese bile aslında çocuklarını her şeye rağmen sevmediklerini düşünürüm. Belki de kabul etmek istemeseniz bile siz de bu ailelerden birisinizdir. Ebeveynin çocuğunu sevmesi başkadır, çocuğunu her şeye rağmen sevmesi başkadır. Çoğu zaman ebeveynler çocuklarını hayallerindeki çocuk kalıbına sokmak isterler. "Çocuğumu seviyorum; ama..." diye başlayan cümlelerin ardı arkası gelmez. Bir ebeveyn, çocuğundaki her türlü negatifliğe veya yaşadığı her türlü soruna rağmen çocuğunu seviyorsa onu gerçekten seviyordur. Ki, bu boyutta olan bir sevgi çocuk tarafından kesinlikle hissedilir ve pozitif yansımalarla ebeveyn-çocuk arası bağı kuvvetlendirir.

FOTOĞRAF: AFP

İSE SEVGİ

Bazı ebeveynlerin çocuklarına yönlendirdikleri sevgi ise "ise sevgidir". "İse sevgi"de sevgi bazı şartlara bağlanmıştır. Çocuğuna yönelttiği sevgi "ise sevgi" olan ebeveynden şu tarz seslerin yükseldiğini duyarız:

- Sözümü dinlerSEN seni severim.
- Ödevlerini yaparSAN seni severim.
- Yemeğini yemezSEN seni sevmem, küserim vs...

Yukarıdaki örnek cümleler çoğaltılabilir. Bu tarz yaklaşımların akabinde çocuk duygusal anlamda çok fazla yorulacaktır. Çünkü her an ebeveyninin sevgisini ve ilgi, alakasını kaybetme ile karşı karşıyadır. Başlangıçta bunun kaygısını yoğun olarak yaşayan çocukta yaşanması muhtemel bir sorun vardır ki, o da çocuğun bir süre sonra bu sevgiyi umursamayışı ve ebeveynine yönelttiği sevgiyi kısıtlaması olacaktır. Çünkü bir süre sonra o da ebeveynine belli şartlar ileri sürecek ve şartları gerçekleşmediği vakit ebeveynini duygusal anlamda tehdit edecektir. Mesela "harçlığımı artırırsanız sizi severim, dolayısıyla dediğinizi yaparım", "izin verirseniz..." diye başlayan cümleleri bir süre sonra ebeveyn çocuğundan duyacaktır. Böylesi bir sevgi ise değil ebeveyn-çocuk diyaloğunu güçlendirmeyecek, bilakis aradaki bağı iyice zayıflatacaktır.

Sevgi, şaka yollu bile olsa bir tehdit unsuru gibi çocuğa sunulmamalıdır.

Çocuklarınıza karşı sevgi tezahürlerinizi nasıl? Onlara "Uslu olursan seni severim." ya da "derslerinde başarılı olursan seni severim." mi diyorsunuz? Şartlı sevgiler kalıcı değildir; sevgiyi tehdit unsuru olarak kullanılması da çok yanlıştır.

FOTOĞRAF: KÜRŞAT BAYHAN

Olması gereken sevgi: RAĞMEN SEVGİ

Ebeveyn-çocuk arası bağı kuvvetlendirecek olan "rağmen sevgidir". Rağmen sevgi, ebeveynin çocuğunu yaşadığı her şeye rağmen, çocuğunda bulunan negatifliklere rağmen seviyor olmasıdır. Şayet bir ebeveyn tüm samimiyetiyle "çocuğumu her şeye rağmen seviyorum" diyebiliyorsa bu çocuk tarafından da hissedilebilecek ve ebeveynin çocuğu adına yaptığı tüm girişimler başarılı bir şekilde sonuçlanacaktır. Çünkü çocuk ebeveyninin samimiyetine ve ebeveyninden gelen her türlü ikazın veya yaklaşımın kendi iyiliği için olduğuna inanmış olacaktır.

Bunun için tek şart kayıtsız şartsız sevgidir yani RAĞMEN SEVGİDİR. Çocuğunu bu şekilde sevebilen bir ebeveyn çocuğuyla ilgili yaşadığı sorunlar veya sıkıntılı süreçler karşısında sevgisinde bir azalma olmadığını görecek ve daha çabuk mesafe kat edebilecektir. Çocuğunu olduğu gibi kabul ettikten ve öylece sevebildikten sonra bu ebeveynler çocuklarında bulunan negatif hasletler karşısında sevgilerini dinamik tutacak ve gerekli önlemleri ona göre alacaklardır. Bu da az evvel belirttiğim gibi ebeveynin daha çabuk mesafe kat etmesini sağlayacaktır.

Sevginizi göstermeyi ihmal etmeyin

Çoğu zaman seviyor olmak tek başına işe yaramaz. Bu sevgiyi çocuğunuza söylüyor ve hissettiriyor olmanız gerekir. Çocuğunuzun sevgi dilini keşfetmeli ve ona göre çocuğunuza yaklaşmalı ve sevginizi hissettirmelisiniz. Çocuğunuz öpülmekten ve okşanmaktan hoşlanıyorsa bedensel sevgi iletilerini ihmal etmemelisiniz. "Ben bedensel temastan hoşlanmam" deyip kestirip atmamalısınız. Veya çocuğunuzun sevgiyi her an işitme ihtiyacı varsa ona "Seni seviyorum" cümlesini sık sık tekrarlamalısınız. Onunla oturup konuşmalı ve birtakım davranışsal mesajlarla sevginizi çocuğunuza göstermelisiniz. Ama sakın "benim sevgim içimde" diyen ebeveynlerden olmayın. Çünkü bu yaklaşım sizin ve çocuğunuz adına duygusal bir kayıp anlamına gelir.

www.konuralp.k12.tr

ÖZEL ÖSS PROGRAMLARI

ÖĞRENCİ MERKEZLİ EĞİTİM

KABİNET SİSTEMİ

SOSYAL OKUL

2004-2005 ÖSS'DE İLK 1000'DE TAM 18 DERECE

MEZUN 144 ÖĞRENCİMİZDEN 124'Ü ÜNİVERSİTELİ

%84 YERLEŞTİRME

TÜRKİYE'DE EN BAŞARILI 14.OKUL

Aramıza

GELECEĞİN OKULUNDA OKUMAK İÇİN

katılın

BU FIRSAT

OKS'de Türkiye genelinde ilk 5000 öğrenci arasına girenlere okulumuza kayıt yaptırdıkları takdirde bir adet dizüstü bilgisayar hediye edilecektir.

KAÇMAZ

2006-2007 OKUL ÜCRETLERİMİZ

Yıllık Eğitim :5.700 YTL(570X10)
Pansiyon:2.200 YTL(220X10)

KAYIT ŞARTLARIMIZ

Özel Konuralp Lisesi'ne; OKS'den en az 330 ve daha yüksek puan alan öğrenciler kayıt yaptırabilirler. Kayıt için gelen öğrencilerle mülakat yapılır. Mülakat neticesine göre kayıt yapılır.

2006 OKS'de Türkiye genelinde ilk 8000 içerisine giren öğrencilere(Eğitim+ yemek+ Pansiyon)%100 indirim uygulanır.

8001	ile	12 000	(Eğitim+yemek)	%100	indirim
17 001	ile	16 000	(Eğitim+yemek)	%80	indirim
16 001	ile	20 000	(Eğitim+yemek)	%70	indirim
20 001	ile	25 000	(Eğitim+yemek)	%60	indirim
25 001	ile	35 000	(Eğitim+yemek)	%50	indirim
35 001	ile	45 000	(Eğitim+yemek)	%40	indirim
45 001	ile	60 000	(Eğitim+yemek)	%30	indirim
60 001	ile	75 000	(Eğitim+yemek)	%20	indirim
75 001	ile	100 000	(Eğitim+yemek)	%10	indirim
100 001	ile	200 000	(Eğitim+yemek)	%5	indirim

ÖZEL

KONURALP LİSESİ

Tel: 0 (274) 227 0910 KÜTAHYA

Okul Aile Birliği

FOTOĞRAF: SELAHATTİN SEVİ

Elif-bâ öğretiminde 17 ÖNERİ

Hazırlayan: Nazif Yılmaz (Kadıköy Anadolu İHL meslek dersleri öğretmeni, (Ensar Vakfı Değerler Eğitimi Merkezi) Kur'an Komisyonu üyesi

1
Bütün öğrencilere aynı elif-bâ'yı okutmaya çalışın.

2
Elif-bâ dersinde yazılı çalışma yaptırmak iyi olur.

3
Harflerin elif, be, cim, sad gibi isimleri üzerinde fazla yoğunlaşmayıp harekelerle okunuşa (sesli okumaya ve sesi fark ettirmeye) geçin.

4
Harekelerle beraber harflerin başta ortada ve sonda yazılışlarını da verin.

5
Kelime öğretimine önce harfleri ayrı yazılan kelimelerden başlayın, sonra da bitişik kelimelere geçin. Bitişken harflerden oluşan kelimeleri önce ayrı ayrı yazılmış olarak sonra da bitişik yazılmış olarak okutun.

6
Cezm öğretilirken bütün harflerin üstün, esre ve ötre harekeli elif ile cezimli okunuşunu öğretin.(eb, ib, üb, et, it, üt...) Sonra da örneklere geçin.

7
Medlerin öğretiminde önce bütün harfler elif, vav ve yâ medli okutup (ââ, îî, ûû, bââ, bîî bûû, tââ, tîî, tûû...) sonra da örneklere geçin.

8
Şeddelerin öğretiminde aynı sistemi kullanınız. Önce bütün harfleri şeddeli öğretip (ebbe, ibbe, übbe, ette, itte, ütte, ...) sonra da örneklere geçin.

9
Harekeler, cezm, medler ve şedde ile ilgili alıştırmalarla okumayı iyice kavrattıktan sonra tenvinli okunuşlara geçin.

10
Vav ve yâ şeklinde yazılan elif, zamir, el takısı, okunmayan elif ve elif-lam, uzatma işaretleri (med işaretleri) ve mukattaa harfleriyle elif-bâ öğretimini tamamlayın.

11
Gerek görürseniz namaz dualarını da yüzüne okumaya başlamadan önce elif-bâ'dan okutabilirsiniz.

12
Öğrencilerin Kur'an okumaya geçme heyecanlarını canlı tutmak için namaz surelerini okutmayıp Fatiha ve Bakara Suresi'nin ilk ayetlerinden okutma çalışmalarına başlayın. Her bir kelimeyi koro halinde tekrar ettirin.

13
Elif-bâ okuturken harfleri mahreçleriyle beraber düzgün kavratmaya özen gösterin. Harf talimi yaptırın. Harflerin cezimli, medli ve şeddeli okunuşlarını koro halinde okutun.

14
Elif-bâ öğretiminde Kur'an okumayı bilen öğrencilerden ve gönüllülerden yardım alın.

15
Öğrencilerin ikili ya da üçlü gruplar halinde çalışmaları ve birbirlerini dinlemelerini sağlayarak en kısa sürede Kur'an'a geçmelerini sağlamaya çalışın.

16
Öğrencilerinize Kur'an-ı Kerîm öğrenme, okuma ve öğretmenin faziletiyle ilgili hadisler okuyup kısaca yorumlayın.

17
Harflerin mahrec ve telaffuzlarının düzgün öğretilmesinde CD'lerden yararlanın.

BİR HADİS

اَلنَّدَمُ تَوْبَةٌ

En-nedemü tevbetün

"Pişmanlık, tövbedir."
(Ahmed b. Hanbel, Müsned, 1, 376, 423, 433)

Allah'ın rızası kalp ve ruhta hissedilebilir mi?

Allah'ın rıza ve hoşnutluğunu kazanmak, bir mü'min için çok önemlidir ve onun hayatının temel yörüngesidir. Cenab-ı Hakk'ın hoşnutluğunu kalp ve ruh dünyasında hissetmek ise bu büyük ideale göre ikinci-üçüncü derecede bir meseledir. Efendimiz (sas), bu mevzuda temel ölçü kabul edilebilecek bir hadis-i şeriflerinde şöyle buyururlar: "Allah nezdindeki değerinizin ne olduğunu öğrenmek istiyorsanız Allah'ın sizin nezdinizdeki yerinin ne olduğuna bakın!"

Bu peygamberâne ölçüye göre, hayatını Rabb'inin istediği şekilde yaşamaya çalışan, O'nun her hüküm ve icraatına rıza gösteren, gösterip bir mahbub-u matlub gibi O'na tutkun bulunan, her lahza O'nu düşünüp O'na kavuşacağı ânın özlemiyle yaşayan kimse, Allah'ın hoşnutluğuna ermiş ve O'nu keyfiyetler üstü bir sevgisiyle seviyor demektir.

Bir kimse, Allah'tan razı ve hoşnut olduğunu söylemenin yanında, başına gelen kaza ve belalara, ibadet ü taatın ağırlığına, her türlü musibetlere ve zamanın çıldırtıcılığına karşı her şeyi gönül hoşnutluğu ile karşılayan; yani Allah'a karşı tavrı hep rıza televvünlü olan birinin, Allah nezdinde karşılaşacağı muamele de rıza televvünlü olacaktır. Allah'ın bir kulundan hoşnut olmasının en büyük emaresi, o kulun, her lahza Allah'tan hoşnut olduğunu soluklamasıdır. Her şeyiyle Allah'a teslim olmuş ve "mertebe-yi kusva"da rızayı temsil eden kimse, o ölçüde Allah tarafından da seviliyor demektir. İşte bu da, "Allah onlardan, onlar da Allah'tan razı olmuşlardır." sırrına mazhariyetin ifadesidir. Bundan daha önemli bir emare de yoktur. Bundan öte söylenilecek bütün hususlar teferruata aittir.

Mesela; böyle bir ufka ulaşan kişi, içine hiç sıkıntı gelmeden namaz kılabilir, en yorgun en sıkıntılı olduğu anlarında bile namaz kılmak onun için bir inşirah vesilesi sayılır. O, orucunu aynı bir ruh haleti içinde tutar.. Allah yolunda hizmet ederken, sahip olduğu şeylerden infakta bulunurken hep gönül rahatlığı içinde ve Hz. Rahman'ın teveccühleriyle yüz yüzedir.

ÜÇ AYLARIN MANEVİ İKLİMİ RUHUMUZU SARIYOR

Regâib'imiz mübarek olsun

Regâib bize üç ayların habercisidir. Bu gecede Allah (cc)'ın rahmetinin dağıtıldığı müjdelenmiştir.

FOTOĞRAF: REUTERS

■ MUSTAFA AYDIN

Regâib, Türkçede kandil geceleri dediğimiz mübârek gecelerden biridir. Hicrî takvime göre, yedinci ay olan Receb'in ilk cuma gecesidir. Bu gecede Yüce Allah'ın rahmet, bağış ve yardımlarının dağıtıldığı müjdelenmiştir. Hz. Muhammed (sas)'in Receb'in ilk perşembe gününü oruçla geçirdiği ve cuma gecesinde, bu kandil gecesine mahsus olmak üzere 12 rekât namaz kıldığı ifade edilir.

Bu gecede öncelikle yapılması gereken, nefis muhasebesi ve manevi anlamda özeleştiridir. Madde ve mana arasındaki dengenin, madde lehine bozulduğu; ihtilafların bütün dünyayı olumsuz yönde etkilediği; akl-ı selim yerine silahların konuştuğu bir zamanda insanın ruhunu derin kırılmalardan ve acılardan koruyabilmek için, nefis muhasebesine her zamankinden daha çok ihtiyacı vardır. Dinimizin bize ısrarla tavsiye ve telkin ettiği bu yol, ihmal veya terk edilirse, insanın varlığı değersizleşir. Bunun toplumsal tezahürü de, arsızlık, ahlaksızlık, haksızlık, hırsızlık, yolsuzluk, kin ve intikam duygularının yaygınlaşması; merhametsizlik ve sevgisizlik biçiminde ortaya çıkar.

Nefsiyle muhasebesini hakkıyla yapanlar ve iç dünyasına yönelenlerde görülen ilk değişim, bütün kötülükleri reddedip, Allah'ın yeryüzündeki halifesi olan insanın ıstıraplarını yüreklerinde hissetmeleridir. Regâib, nefis muhasebesi bakımından bizim için bulunmaz bir fırsattır. Bunu fırsat bilerek bu gece hatalarımız varsa onlara tövbe edelim, menfi duygu ve düşüncelerimizi kaplerimizden atalım. Allah ve Resûlü'nü bize unutturan şeyleri bir tarafa bırakalım. Haset, kin, düşmanlık, haksızlık ve zulüm çamuruna bulaşmaktan sakınalım.

Kul hakkından kaçınalım

Birbirimize, anne ve babamıza, yakınlarımıza sevgiyle ve iyilikle yaklaşalım. Dünyamızı saran düşmanlıklara karşı birlik ve beraberlik içinde olalım. Gönüllerimizde iyilik, fazilet ve bilgi ışığını yakalım. Kalplerimiz bu güzel duygularla dolsun.

Çerağımız nur olsun

Kandil, Rabb'imizin ve Resûlü'nün mübarek saydığı gecelere verilen isimdir. Bu geceler Ramazan'ın yirmi yedinci gecesi olan Kadir, Receb ayının yirmi yedinci gecesi olan Mirac, Şaban ayının on beşinci gecesi olan Berat, Receb ayının ilk cuma gecesi olan Regaib ve Rebiülevvel ayının on ikinci gecesi olan Mevlid'dir. Osmanlılar döneminde, II. Selim zamanından başlayarak minarelerde kandiller yakılarak duyurulduğu ve kutlandığı için kandil olarak anılmaya başlayan gecelere Kandil-i Şerif de denir. Ayrıca her gece, Leyle-i Kadir, Leyle-i Mirac gibi terkiplerle de anılır. Hicretten üç yüz yıl sonra ilk kez Mısır'da, Fatimiler döneminde Mevlid; dört yüzyıl sonra da Kudüs'te Mirac, Regaib ve Berat geceleri ihya edilmeye, bu geceler camilerde cemaatle yapılan ibadetlerle yaşatılmaya başlandı. Daha sonra bu kutlamalar gelenekleşti. Yüzyıllardır kandiller camilerde okunan mevlid ve Kur'an'la yapılan dua ve ibadetlerle canlı biçimde kutlanmaktadır.

On sekizinci asırda yaygınlaştı

Regâib geceleri tekke ve zaviyelerde 18'inci asırda gösterişli törenlerle kutlanmaya başlandı. Şairler, "reğâibiye" adı verilen şiirler yazdılar. Bu şiirlerin bazıları bestelenerek yapılan merasimlerde okundu. Diğer kandil gecelerinde olduğu gibi, Regâib kandillerinde de minârelere kandillerin asılması gelenek haline geldi. Halk arasında Regâib gecelerinde ibâdet ve duada bulunma, geceyi kandil simidi ve şekerlemeleri ile kutlama âdeti yerleşti. Bu gibi âdetler, günümüzde de varlığını sürdürmektedir. Regâib gecelerinde dua etmek, tevbe ve istiğfarda bulunmak, bu geceyi kutsal kabul etmek suretiyle çeşitli ibâdetlerle geçirmek, genel olarak alimler arasında kabul görmüştür.

FOTOĞRAF: LEVENT GÜLER

Regâib ne anlama geliyor?

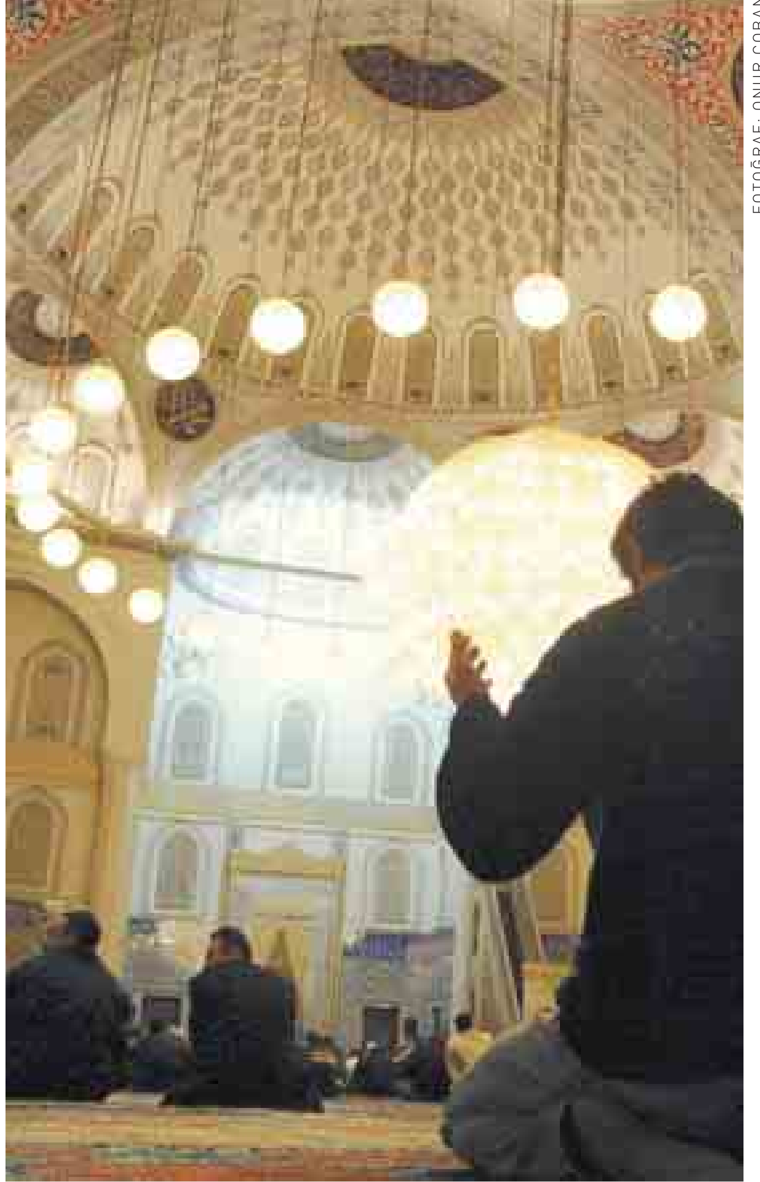
Regâib, Arapça bir kelimedir ve "reğabe" kökünden gelmektedir. "reğabe", kelime olarak, herhangi bir şeyi istemek, arzulamak, ona karşı meyletmek ve onu elde etmek için çaba sarf etmek demektir. "reğîb" kelimesi ise, "reğabe"den türemiş olan bir isimdir ve kendisine rağbet edilen, arzulanan, taleb edilen şey demektir. "Reğîbe"nin çoğulu da "reğâib" dir. Bu gece Peygamberimiz'in ana rahmine düştüğü yönünde rivayetler vardır ancak ilmi dayanağı yoktur. Regaib Kandili İslam aleminde hicri 480 yılından itibaren kutlanmaya başlanmıştır. Bizim için önemli olan şudur: Üç ayların ilk cuma gecesi olan bu gece, Allah'a çokça yalvarmak, yakarmak, dua etmek ve af dilemek için bir vesiledir ve bir fırsattır. "Üd'ûnî estecib lekum" yani "Bana dua edin ki, size icabet edeyim" kudsi vaadine tâbi olmaktır.

Üç ayları nasıl değerlendirebiliriz?

Nafile oruçlarla
Pazartesi-perşembe oruçlarını gücümüz yettiğince tutabiliriz. Yapamıyorsak, "dilimize, gözümüze ve kulağımıza" günah orucu tutturabiliriz!

Nafile namazlarla
Akşam namazı sonrası evvabin, duha namazı, teheccüt namazı vb. kılarak. Ya da kazaya kalmış namazlarımız varsa her namazın sonuna bir adet ekleyip kaza ederek...

Hayır ve hasenatla
Kişinin tebessümü bile sadaka hükmündedir. Herşeyi hayra yormak, işin oluruna gitmek, müslümanlar arasındaki işleri hal yoluna koymaya çalışmak, dargınları barıştırmaya, küskünleri ısındırmaya çalışmak hayır ve hasenat hükmündedir. Hele bir de maddi imkanınız varsa bu daha çok sevap kazanma imkanı verir Müslüman'a. Bazı mübarek vakitlerde Kur'an'ın normalde 1'e 10 olan sevabı, 1'e 700 bine kadar çıkabilmektedir. Yine sadaka ve zekatların sevapları da öyledir. Müslümanlar bundan mahrum kalmamak için mesela zekatlarını Ramazan'ın en mübarek vakitlerinde vermeye gayret ederler.

FOTOĞRAF: ONUR ÇOBAN

Meleklerle birlikte olun

Regaib Gecesi ismini melekler vermişlerdir. Her cuma gecesi kıymetlidir. Bu iki kıymetli gece bir araya gelince, daha kıymetli oluyor. Allahü Teâlâ, bu gecede, müminlere, ragibetler [ihsanlar, ikramlar] yapar. Bu geceye hürmet edenleri affeder. Bu gece yapılan dua kabul olur, namaz, oruç, sadaka gibi ibadetlere, sayısız sevaplar verilir. Regaib Gecesi'ni ibadetle geçirmeli, kazası olan, hiç değilse bir günlük kaza namazı kılmalıdır.

Huzurlu hayat rehberimiz

Bir çocuk akıl bâliğ olduğu zaman veya bir insan kelime-i tevhidi söyleyip Müslüman olduğunda kendisiyle ilgili bazı dinî sorumluluklar başlar. Her Müslüman'ın, imanın altı şartını, yani "Âmentü"nün mânâsını öğrenerek bunlara inanması ve "İslâmiyet'i, yani Muhammed Aleyhisselâm'ın söylediği emirlerin ve yasakların hepsini Allah'ın (cc) bildirmiş olduğuna inandım." demesi lazımdır. Bu bölümümüzle dinin ana unsurlarını sizlere yeniden hatırlatmayı amaçlıyoruz.

AİLEM

FOTOĞRAF: AFP

TERİMLER

Abdest nedir?
Dirsekler ile beraber ellerin, yüzün; topuklarıyla beraber ayakların temiz su ile yıkanması ve başın meshedilmesidir.

Adak nedir?
Kişinin dinen yükümlü olmadığı halde, farz veya vacip türünden bir ibadet yapacağına dair Allah'a söz vermesidir. Mesela 'şu işim olursa kurban keseceğim veya bir gün oruç tutacağım' demek gibi...

Ahiret ne demektir?
Kıyametin kopmasından sonra başlayan ve sonsuza kadar devam edecek olan cennet ve cehennem hayatıdır.

Ahkam nedir?
Kur'an ve sünnetin içerdiği dinî hükümlerdir.

Ahlâk nedir?
Bir kişinin iyi veya kötü olarak nitelenmesine sebep olan manevî değerleri, huyları ve bunların tesiri ile ortaya koyduğu davranışların bütünüdür.

Allah'ın rızası ne demektir?
Yapılan herhangi bir işten Allah'ın hoşnut olmasıdır.

Amin ne demektir?
Yapılan duâ için, "Ya Rabbi kabul buyur!" demektir.

Arafat nedir?
Hacı adaylarının arefe günü toplandıkları, Mekke'nin güneydoğusunda bulunan bir bölgedir.

Ashâb ne demektir?
Hz. Peygamber'i dünya gözü ile gören ve O'nunla sohbet eden Müslümanlardır.

Ebedî ve ezelî ne demektir?
Ebedî, sonu olmayan; ezelî ise başlangıcı olmayandır.

Otuz iki farzın içinde neler vardır?

İmanın şartı: Altı
İslâmın şartı: Beş
Namazın farzı: On iki
Abdestin farzı: Dört
Guslün farzı: Üç
Teyemmümün farzı: İki

İmanın Şartları (6)

1- Allah'ın varlığına ve birliğine inanmak.

2- Meleklerine inanmak.

3- Allah'ın indirdiği kitaplarına inanmak.

4- Allah'ın peygamberlerine inanmak.

5- Âhiret gününe inanmak.

6- Kadere, yani hayr ve şerlerin (iyilik ve kötülüklerin) Allah'tan (cc) olduğuna inanmak.

İslâm'ın Şartları (5)

7- Kelime-i şehâdet getirmek.

8- Her gün beş kere vakti gelince namaz kılmak.

9- Malın zekâtını vermek.

10- Ramazan ayında her gün oruç tutmak.

11- Gücü yetenin ömründe bir kere hacca gitmesi.

Namazın Farzları: (12)

A- Dışındaki farzları (6)

12- Hadesten tahâret (Cünüplük ve abdestsizlikten temizlenmek).

13- Necasetten tahâret (Namaz kılınan yerin ve elbisemizin temiz olması).

14- Setr-i avret (Avret yerlerimizin kapalı olması).

15- İstikbâl-i kıble (Kâbe'ye yönelmek).

16- Vakit.

17- Niyet.

B- İçindeki farzları (6)

18- İftitah Tekbîri (Başlangıçta tekbir) almak.

19- Kıyâm (Ayakta durmak).

20- Kırâat (Kur'an'dan bir bölüm okumak).

21- Rükû' (Eğilmek).

22- Secde (Alnın ve burnun yere değmesi).

23- Ka'de-i âhire (Son oturuş).

Abdestin Farzları: (4)

24- Yüzü yıkamak.

25- Elleri dirsekler ile birlikte yıkamak.

26- Başın dörtte birini mesh etmek.

27- Ayakları topuklar ile birlikte yıkamak.

Guslün Farzları (3)

28- Ağzı yıkamak (mazmaza).

29- Burnu yıkamak (istinşak).

30- Bütün bedeni yıkamak.

Teyemmümün Farzları (2)

31- Niyet etmek.

32- İki eli temiz toprağa vurup, yüzü mesh etmek ve tekrar iki eli temiz toprağa vurup, her iki kolu dirsekten avuca kadar meshetmek.

FOTOĞRAF: HAMİT ÇİĞDEM

İslam'a inanan bir insan "neye, nasıl inandığını" da çok iyi bilmelidir.

Esmâ-ü'l Hüsnâ

Esmâ-ü'l Hüsnâ, Allah'ın güzel isimleri demektir.

Bir âyet-i kerîmede; "En güzel isimler O'nundur (Allah'ındır)" (Haşr, 24) buyurulmaktadır.

Diğer bir âyette de; en güzel isimlerin Allah'a ait olduğu belirtildikten sonra, bu isimlerle dua edilmesi tavsiye olunmaktadır (A'râf, 180).

Allah (cc) hakkında ancak âyet ve hadîslerde zikri geçen ve söylenmesine izin verilmiş olan isimler kullanılabilir. Rastgele isim izafe edilemez.

Esmâ-ü'l Hüsnâ ile ilgili olarak Buhârî ve Müslim'de:

"Allah'ın 99 ismi vardır. Kim bunları ezberlerse (îman eder ve ezbere sayarsa) cennete girer." buyurulmuştur.

Tirmizî, İbn-i Hibban ve Hâkim'in bu konudaki rivâyeti ise şöyledir:

"Kim bunları (Esmâ-ü'l Hüsnâ'yı) mânâlarını anlayarak sayar, bunlarla Allah'ı zikrederse cennete girer."

ALLAH

Bu ism-i şerif, Cenâb-ı Hakk'ın has ismidir. Bu itibarla diğer isimlerin ifade ettiği bütün güzel vasıfları ve İlâhî sıfatları içine alır. Diğer isimler ise, yalnız kendi mânalarına delâlet ederler. Bu bakımdan Allah isminin yerini hiçbir isim tutamaz.

Bu isim, Allah'tan başkasına ne hakikaten ve ne de mecazen verilemez. Diğer isimlerin ise, Allah'tan başkasına isim olarak verilmesinde bir mahzur yoktur. İnsanlara Kadir, Celâl ismini vermek gibi. Yalnız bu isimlerin başına, insanlara izafe edildiklerinde, "kul" mânâsına gelen "abd" kelimesinin ilâvesi güzeldir. Abdülkadir ismi gibi...

FOTOĞRAFLAR: REUTERS

İman nedir?

İman, sözlükte inanmak ve tasdik etmek manalarına gelir. Dinî terim olarak ise; Peygamberimiz'in (sas) Allah'tan getirdiği her şeyi kalp ile tasdik, dil ile ifade etmektir.

Din üç kısımdan oluşur

İman: Allah'tan Peygamberimiz'e gelen her şeyi tasdik etmektir.
Amel: İnanılanla amel etmektir.
Ahlak: İnsanın fıtratına yerleşen huylardır. Bu huyların en güzel olanı en makbul olanıdır. Efendimiz, "Ahlak'ın en güzeli"ni göstermiş ve yaşamıştır.

İslam'ın dört ana kaynağı vardır

Kitap: Allah tarafından Peygamberimiz Hz. Muhammed'e (sas) vahiy yoluyla yaklaşık 23 senede indirilen ve günümüze kadar bir harfi bile bozulmadan gelen Kur'an-ı Kerim'imizdir. Lafzı da mânâsı da ilahidir.
Sünnet: Peygamber Efendimiz'in (sas) mübarek sözleri, uygulamaları ve yapılmasına engel olmadıkları şeylerdir.
İcma: Peygamberimiz'den sonra Ashabı Kiram'ın ve sonra gelen asırlarda yetişen İslam alimlerinin dini bir konuda ittifak etmeleridir.
Kıyas: Hakkında âyet hadis bulunan bir meselenin hükmünü, aralarındaki ortak bağdan dolayı, hakkında ayet hadis bulunmayan meselenin hükmüne bağlamaktır.

İnanç yönünden insanlar üçe ayrılır

İnsanlar inanç yönünden, "Mümin, kâfir, münafık" olmak üzere üç kısma ayrılırlar. Mümin, Allah'ın varlığı ve birliği başta olmak üzere, Peygamberimiz'e ve onun getirdiği her şeye inanan ve inandığını ifade eden kimseye denir. Kâfir, inanmayan ve inanmadığını söyleyen kişiye denir. Münafık, kalbi ile inanmayan, fakat dili ile inandığını söyleyen kişiye denir.

İmanın makbul olmasını gerektiren şartlar

İmanın gerçek ve makbul olması için birtakım şartlar gereklidir. Kişinin imanında şüphe halinde olmaması, dinî hükümlerle alay edip hafife almaması, inkar sözleri ve davranışlarında bulunmaması gerekir. "Eşhedüenlâilâhe illallâh ve eşhedü enne Muhammeden abdühü ve rasûlüh" (Ben şahitlik ederim ki, Allah'tan başka ilah yoktur; yine şahitlik ederim ki Hz. Muhammed Allah'ın kulu ve rasulüdür) demeyen Müslüman olamaz.

FOTOĞRAF: LEVENT GÜLER

Allah'a (cc) iman

Allah vardır ve bizim bilip bilemediğimiz, zihnimizin kavrayıp kavrayamadığı bütün "en güzel" isimlere ve sıfatlara sahiptir. Yarattıklarının hiçbirine benzemez. Hiçbir şey O'nun dengi ve benzeri değildir. Alemlerde, yerde ve gökte yalnız O'nun (cc) tasarruf hakkı vardır. İlminin ve kudretinin nihayeti yoktur. Herşeyi bilir, görür ve aynı anda idare eder.

Kainatı yaratan, idare eden, kendisine ibadet edilen tek ve en yüce varlık olan Allah'a iman, iman esaslarının birincisi ve temelidir. Bütün ilahî dinlerde Allah'ın varlığı ve birliği (tevhid) en önemli inanç esası olmuştur. Çünkü bütün inanç esasları Allah'a imana ve O'nun birliği esasına dayanmaktadır. "Allah" kelimesinin, kendisine ibadet edilen yüce varlığın özel ismi olduğunu kabul eden bütün İslam alimleri konu ile ilgili açıklamaları sırasında O'nu şöyle tanımlamışlardır: "Allah, varlığı zorunlu olan ve bütün övgülere layık bulunan yüce varlığın adıdır". Tanımdaki "varlığı zorunlu olan" kaydı (vâcibü'l vücud), Allah'ın yokluğunun düşünülemeyeceğini, var olmak için başka bir varlığın O'nu var etmesine ve desteğine muhtaç olmadığını, dolayısıyla O'nun, kainatın yaratıcısı ve yöneticisi olduğunu ifade etmektedir.

TERİMLER

Aşere-i mübeşşere nedir? Ve kimlerdir?
Dünyada iken Hz. Peygamber tarafından cennetle müjdelenen on kişiye Aşere-i mübeşşere denir. Bunlar: Hz. Ebû Bekir, Hz. Ömer, Hz. Osman, Hz. Ali, Hz. Talhâ, Hz. Zübeyr, Hz. Avf oğlu Abdurrahman, Hz. Sa'd, Hz. Zeyd oğlu Saîd, Hz. Ebû Ubeyde (ra) hazretleridir.

Aşûre nedir?
Kameri takvimin birinci ayı olan muharremin onuncu gününe verilen isimdir.

Ayet nedir?
Kur'an-ı Kerim'de durak işaretleri arasındaki cümle ya da ifadelerdir.

Beytullah ne demektir?
Müslümanların namaz kılarken yöneldikleri Kâbe'nin diğer adıdır.

Bid'at nedir?
Dinin aslından olmadığı halde dindenmiş gibi algılanan şeylerdir.

Câiz nedir?
Yapılması dinen yasak olmayan şeydir.

Cami ve mescid nedir?
Müslümanların toplu halde veya tek başına namaz kılıp, ibadet ettikleri umuma açık mübarek mekânlardır.

Din nedir?
Hür iradeleriyle inanan akıl sahibi insanları, en iyiye, en doğruya, en güzele ve ebedî mutluluğa ulaştıran İlahî kanunlar bütünüdür.

Dört büyük kitabı biliyor musunuz?
Dört büyük kitap: Tevrât, Zebûr, İncil ve Kur'an'dır.

Duâ nedir?
Kulun istek ve arzularını uygun bir üslupla Allah'a arz etmesidir.

FOTOĞRAF: AP

Biz Allah'ı isim ve sıfatlarıyla tanırız

Biz, Allah'ın zatını ve mahiyetini bilemediğimiz ve kavrayamadığımız için O'nu isim ve sıfatlarıyla tanırız. Kur'an-ı Kerîm, "O'nu gözler idrak edemez. Fakat O, gözleri idrak eder. O, eşyayı pek iyi bilen, her şeyden haberdar olandır" (En'am 6/103) buyurarak, Allah'ın zatını idrak etmenin imkansız olduğunu açıklamıştır. Hz. Peygamber de bu konuda şöyle buyurmuştur: "Allah'ın yarattıkları hakkında düşününüz. Fakat Allah'ın zatı hakkında düşünmeyiniz. Siz buna hiç güç getiremezsiniz". Yüce Allah'ın sıfatları iki gruba ayrılır: Zatî sıfatlar, sübûtî sıfatlar.

Zatî sıfatları

Sadece O'nun zatına mahsus olup, yarattıklarından herhangi birisine verilmesi mümkün olmayan şu altı sıfattır.

Vücûd: Allah'ın, kendisine has bir varlığa sahip olması. O'nun varlığı, kendindendir. Varlığın zıddı olan yokluk, O'nun için söz konusu değildir.

Kıdem: Varlığının başlangıcının olmaması. Ne kadar geriye gidilirse gidilsin, O'nun var olmadığı bir an yoktur.

Beka: Allah'ın varlığının sonunun olmaması. Ne kadar ileriye gidilirse gidilsin, O'nun olmayacağı bir an düşünülemez.

Muhâlefetün li'l-Havadis: Allah'ın, sonradan olmuş varlıkların hiçbirisine hiçbir şekilde benzememesi. O'nun zatı, hatırımıza ve zihnimize gelen her şeyin ötesindedir.

Vahdaniyet: Allah'ın zatında, sıfatlarında ve fiillerinde tek olması, eşinin ve benzerinin bulunmaması.

Kıyam bi-nefsihi: Varlığının kendinden olması. O'nun varlığına sebep olan başka bir varlık, başka bir irade ve kudret yoktur. Varlığı, zatının gereğidir.

Subûtî sıfatları

Benzerleri sınırlı ve vasıtalı olarak insanlara verilmiş olsa da, Allah'ın kendisine has olan bu sıfatları sınırsızdır ve herhangi bir vasıtaya muhtaç değildir. Bunlar sekiz tanedir.

Hayat: Allah'ın kendisine has bir hayata sahip olması, ölümsüz olması.

İlim: Allah'ın, olmuş, olan ve olacak her şeyi bilmesi.

Semi': Cenab-ı Hakk'ın, gizli, aşikâr her şeyi işitmesi.

Basar: Yüce Yaratıcı'nın, her şeyi görmesi. Hiçbir şeyin O'ndan gizli kalmaması.

İrade: Allah'ın, dilediği her şeyi dilediği gibi yapması.

Kudret: Sonsuz ve sınırsız güç sahibi olması.

Kelâm: Allah'ın, kelâm sahibi konuşan bir Varlık olması.

Tekvin: Allah'ın, yok olanı, yokluktan varlığa çıkarması, yaratması.

TEST

1. İnanılacak şeylerin her birine, açık ve geniş şekilde, ayrıntılı olarak inanmaya ne ad verilir?

2. Dört büyük melek vardır. Bunlar Cebrail, Mikail ve Azrail (as)'dır. dördüncüsünün adı nedir?

3. Orucun üç çeşidi vardır. Bunlardan ikisi farz (Ramazan) ve vacip (adak) orucudur. üçüncüsü hangisidir?

4. Delillere dayalı olmaksızın sadece çevrenin telkini ile meydana gelen ve adeta kişinin İslam toplumunda doğup büyümüş olmasının tabii sonucu olarak gözüken imana ne ad verilir?

5. Allah (cc)'ın dilediği şeyleri peygamberlerine bildirmesine ne denir?

6. Peygamberimiz (sas)'in ismi anıldığında ne yapılır?

7. Kendisine dört büyük kitaptan Tevrat verilen, Beni İsrail peygamberlerinden olan Tevhit mücadelesinde batılın temsilcisi olarak Firavun ile karşılaşmış, düşmanı Firavun'un sarayında büyümüş, zamanın silahı olarak eline verilen asası ile sihirbazları dize getirmiş, Turu Sina dağında Allah (cc) ile konuştuğu için lakabı Kelamullah olan peygamber kimdir?

8. Hangi sünneti yerine getirmek hangi farzı yerine getirmekten daha fazla sevap kazandırıcıdır?

CEVAPLAR

1. Tafsili iman
2. İsrafil
3. Nafile oruç
4. Taklidi iman
5. Vahiy denir.
6. Salat ve selam getirilir.
7. Hz. Musa (as)
8. Selam vermek sünnet, almak farz olduğu halde, selam vermenin sevabı daha fazladır.

EY KİŞİ!

FOTOĞRAF: REUTERS

DİLİNE MALİK OL

Dil, Allah'ın kullarına verdiği büyük bir nimettir. Kişi diliyle ya ebedi kutlu sarayları ya da ebedi sıkıntıları kazanır. Neyi söylemesi yahut söylemesi gerektiğini bilemeyen dil, kişiyi ziyana uğratır.

MUSTAFA ÖZÇELİK

Dil, bilindiği üzere söz söylemenin aracıdır. Allah'ın büyük bir nimetidir. Kendisi küçüktür; ama yaptığı iş büyüktür. Her şey dille ilgilidir. Mesela diğer organların yetenekleri sınırlıdır. Göz, renk ve suretleri görür; kulak sesleri işitir vs. Ama dil'in sahası geniştir. Onun imkânlarının sonu yoktur. Dolayısıyla bu etkileri hem hayır hem de şer konusunda böyledir. Bu araç, kontrolsüz kullanılırsa yani kişi dili üzerine malik değilse neyi söylemesi yahut söylememesi gerektiğini bilemez ise dil, kişiyi ziyana uğratır. Bunun için çok söylemekten kaçınmak gerekir. Çünkü o zaman dilin kontrolü güçleşir. Zehirli bir kılıca dönüşür. Kişiyi Hakk'tan uzaklaştırır. Gönüller yıkar, insanları incitir. Fitnelere sebep olur, kanlar döktürür. Bu yüzden her sözü söylememek gerekir. Söylenmesi icap edenleri iman, akıl ve gönül süzgecinden geçirdikten sonra söylemek doğru olur. Eğer, hak olan söylenemeyecekse susmak en doğrusudur. Konuşmanın dil'in ameli olduğunu bilerek hareket etmek gerekir.

15. asrın önemli mutasavvıflarından Eşrefoğlu Rumi, 1448'de telif ettiği 'Müzekki'n Nüfus' adlı eserinde, insanın ergin ve yetkin bir hale gelmesinin yollarını anlatırken üç kavram üzerinde özellikle durur. Bunlar, nefsi temizlemenin üç şartı olan az yemek, az uyumak ve az söylemek, diğer bir ifadeyle dil'in ıslahı meselesidir. Bu son mesele insan ilişkileri bağlamında her zaman olduğu gibi bugün için de çok önemlidir. Eşrefoğlu 'dil'in ameli olan sözleri, haram sözler, helal sözler, helal ve haram karışık sözler diye ayırarak inceler:

Haram sözler ruhu yakar

- Yalan söylemek: Gerçeği gizlemek, yalan yere söz vermek ve yemin etmek, yalancı şahitlik yapmak.
- Şirk ve küfür kokan sözler söylemek: Bu sözler kişinin tevhid akidesi üzerinde olumsuz etkiler yapar.
- Ahlaksızlık ifade eden sözler söylemek
- Kovuculuk özelliği taşıyan sözler
- Bir fasığı yüzüne karşı yahut ardından övmek
- İyi bir şeye kötü, kötü bir şeye iyi demek
- Adaletsiz biri için 'adildir' demek
- Yemin ederek söz söylemek
- Laf taşımak: Laf taşıyan kişi sihir edici ve büyücüden daha tehlikelidir. Onların bir yılda başaracağını kovucu bir dakikada başarır.
- Halka maskaralık edip onları güldürmek, birini yahut birilerini alaya almak, tahfif etmek: (Böyle sözler gönül öldürür, kine, öfkeye sebep olur, kişideki heybet ve hürmeti yok eder. Hayayı öldürür, kişiyi küçültür.) Hikmetli latifeleri, gönül hoşluğu sağlayan ve kimseyi incitmeyen şakavari sözleri bu sözlerden ayırmak gerekir.
- Lanet bildiren sözler söylemek: Eşrefoğlu "mümin lanet edici olamaz" hadisinden hareketle kişiler ve diğer varlıklar için bu tür sözlerden kaçınılmasını söyler.
- Birinin sırrını başkasına söylemek: Çünkü sır emanettir. Başkasına söylemek emanete ihanettir. Sır saklamanın güç olduğunu belirten Eşrefoğlu, işin en doğrusunun kişinin kendi sırırını kendisinin koruması gerektiğini belirtir.
- Gıybet etmek: İnsanın, duyduğu zaman hoşuna gitmeyecek olan bir hususu gıyabında söylemek
- Bühtanda bulunmak: Söylenen şey o kişide yoksa bunun adı bühtan olur.

Eşrefoğlu, bu sözlerin hepsini tehlikeli ve zararlı bulmakla beraber en çok gıybet ve bühtan üzerine durur. Burada çıkış noktası bu konuyla ilgili ayet hükmünün çok kesin olmasıdır: "Ey iman edenler, zannın birçoğundan sakının, çünkü zannın bir kısmı günahtır. Müslümanların ayıp ve kusurlarını araştırmayın, bir kısmınız bir kısmınızı arkasından hoşlanmayacağı sözle çekiştirmesin. Hiç sizden biri ölü kardeşinizin etini yemek ister mi?..." (Hucurat suresi, 12)

Helal sözler nelerdir?

Günahlarını anan tövbe sözleri
Kişinin günahlarını anıp onlara tövbesini bildiren, Allah'tan bağışlanma dileyen sözlerdir. Bunlar kişinin hatalarını görmesini, onlardan samimiyetle vazgeçmesini sağlar. İç arınmaya vesile olurlar.

Evliya sözlerini nakletmek
Evliyalar, manevi arınmalarını gerçekleştirmiş Hak dostlarıdır. Onlar Rab'leriyle kurdukları samimi rabıta ile Hak rızasına uygun sözler söyledikleri için bu sözlerin başkalarına aktarılması hayra vesile olur.

Efendimiz'e salavat getirmek
Salavat, Efendimiz'i övme ve O'na dua etme mahiyetindeki sözlerdir. Bu tür sözlerin de kişide bir örnek ve önder olarak Hz. Peygamber'e bağlılık bilincinin oluşmasında etkilidir.

Nasihatte bulunmak
Vaaz ve nasihat bilgi ve fikir sahibi insanların işi olmalıdır. Aksi takdirde boş ve anlamsız sözlere dönüşürler. Fayda yerine konuşana da dinleyene de ziyan verirler.

Halkı Hak yoluna sevk edici sözler
Müminin asli görevlerinden biri iyiliği emr ve kötülükten sakındırmaktır. Bu bakımdan söylenen sözün muhakkak Hakk'a ve hakikate uygun olması gerekir.

Kur'an okumak
Kur'an Allah'ın buyruk ve yasaklarını, kulun dünya ve ahiret saadeti için gerekli olan kurallarını açıklayan bir kitap olarak Müslümanların yol haritasıdır. Dolayısıyla Kur'an okumak, devamlı olarak doğru yol üzerinde yürümenin olmazsa olmaz şartıdır. Üstelik zikir, salavat gibi sözlerin söylenmesinin kişinin kalbi üzerinde de olumlu etkileri olacağı aşikardır. Çünkü dil ile gönül arasında sıkı bir rabıta vardır.

Allah'ın adını anmak, zikr bildiren sözler
Bunlar, Esmâ-ü'l Hüsnâ'da belirtilen Allah ve O'na ait sıfatları belirten Rahman, Rahim, Melik, Aziz, Rafi gibi kavramlardır. Kişi bu sözleri söyleyerek Yaratıcı'nın sıfatlarını her daim bilme, hatırlama ve kul olarak kendine düşen vazifeyi görme imkanı bulur. Mesela Allah'ın Habir sıfatını zikreden biri, bu kavramla Allah'ın her şeyin içyüzünden haberli olduğu bilgi ve bilinciyle her türlü yalandan, çirkinlikten, gizli ve açık kötülüklerden kaçınma ihtiyacı duyar.

Kişiyi dünyaperestlikten gafletten uzaklaştıran sözler
Çünkü dünya, kişiyi kendinden ve Rabb'inden uzaklaştıran tehlikelerle doludur. Kişinin böylesi bir gaflete düşmesini engelleyici sözlerin söylenmesinin faydaları ortadadır.

Helal ve haram karışık sözler

Eşrefoğlu bazı sözlerde ise helal ve haramın karışık olabileceğini belirtmektedir. İçinde haram unsuru olabilme ihtimalinden dolayı bu sözlerin neler olduğunu da genel bir bakış açısıyla şöyle açıklar: Yukarıda helal olduğunu belirttiğimiz sözlere riya ve şöhret niyeti karışırsa, bilgi, irfan ve ihlastan uzak olursa, mesela sözü söyleyen için iyi şeyler düşünülsün için söylenmişse haram sözlere dönüşürler. Böylesi sözlerden de kaçınmak gerekir. Çünkü burada hem ilaç hem zehir vardır. Ama zehir ilacın tesirini yok eder.

Eşrefoğlu'nun lisan bahsinde söyledikleri elbette Allah ve Resûlü'nün söyledikleridir. Bu bağlamda konuyla ilgili bir ayet ve bir hadis şöyledir: "Çok sözde hayır yoktur. Meğer şol kişiler sözünde halka sadaka etmeğe ve hayır hasenat etmeğe veyahut emr-i maruf ile veyahut küsleri barıştırmakla halkı ıslah için söylene." (Nisa 114)

FOTOĞRAF: KÜRŞAT BAYHAN

Bir şey öğret ki, onunla cennete gireyim!

Bir kişi Peygamberimiz'e gelerek "Bana öyle bir amel söyle ki onunla cennete gireyim." der. Peygamberimiz, "Açları doyur, susuzları kandır, muhtaçların ihtiyaçlarını gider." diye cevap verir. O kişi bunlara gücünün yetmeyeceğini bildirir. Peygamberimiz de bunun üzerine, "Var, dilin üzerine malik ol. Ne olursa hemen söyleme. Eğer söylersen, sözün hayırlısını söyle." buyurarak "İlahi, Sen dilimizi bu afetlerden sakla! Amin, yâ Rabbe'l-âlemin..." diyerek sözlerini bitirir.

Eşrefoğlu'nun dil bahsinde söylediklerini sadece günlük konuşmalar çerçevesinde ele almamak gerekir. Çünkü sözün iyisi de kötüsü de bugün için çok farklı vasıtalarla söylenebilmektedir. Yani gazete, kitap, dergi, televizyon, sinema, tiyatro, edebiyat sahalarında da bu ilkeler son derece önemlidir. Hatta geçmişe göre bu konuda daha da hassasiyet gerekir. İletişim araçlarının bu kadar yaygın olmadığı zamanlarda sözün etkileri daha dar bir alanda kalmaktaydı. Şimdi ise mesela televizyon yoluyla her tarafa ulaşabilmektedir. Yani söze verilen önem, bu konuda gösterilmesi gereken hassasiyet konusunda daha dikkatli olunmalıdır.

FOTOĞRAF: AFP

İstikamet ne demektir?

Doğruluk demek olan istikâmet; ehl-i hakîkatça, itikatta, amelde, yemede, içmede, hâlde, sözde ve bütün davranışlarda ifrat ve tefritten sakınıp nebîler, sıddîkler, şehidler ve sâlihlerin yolunda yürümeye îtinâ gösterme şeklinde yorumlanmıştır. Kul, istikâmetin tâlibi olmalı, keşf-u kerâmetin değil; zîrâ istikâmeti isteyen Allah, harikulâdelere dilbeste olan da kuldur. Gönül kaptırdıklarımız mı, yoksa Allah'ın istedikleri mi..?

Efendimiz de, bu husûsa temas buyururken: "Kulun kalbi müstakim olmadıkça îmânı müstakim olamaz, lisânı dosdoğru olmayınca da kalbi müstakim olamaz" ferman ederler. Bir başka beyanlarında ise: "Her sabah insanoğlunun uzuvları lisâna karşı: 'Bizim hakkımızda Allah'tan kork; zîra sen müstakim olursan biz de müstakîm oluruz; sen eğri-büğrü olursan biz de eğriliriz' derler" diye önemli bir mevzûu ihtarda bulunur.

Bâyezid-i Bistâmî'ye: "Falan kimse suda yürüyor, havada uçuyor" dediklerinde, Hazret: "Balıklar, kurbağalar da suda yüzüyor.. sinekler, kuşlar da havada uçuyor.. görseniz ki bir adam seccadesini suya sermiş yüzüyor veya havada bağdaş kurmuş oturuyor; zinhar iltifat etmeyiniz! Onun hâl ve hareketlerindeki istikâmete ve onların da sünnete uygunluğuna bakınız!" buyurur. Ve bize, hârikalar atmosferinde pervâz etmeyi değil, istikâmeti ve kulluk zemîninde yüzü yerde olmayı salıklar..

Çalışmak, sebat etmek, her şeye rağmen yılmamak, öğrenmek, öğretmek ve bunu nesilden nesile aktarmak. Ve hepsinden önemlisi; vazife ciddiyeti ve dürüstlük. Japon harikasının temel taşlarını bunlar oluşturuyor...

Sizden yüz sene önce!

■ **ABDULLAH AYMAZ**

Merhum Turgut Özal, Erzurum Aziziye Koleji'ne geldiği zaman idareci ve öğretmenlere "Sizin şu anda yaptığınızı, Japonlar yüz sene önce yapmışlardı." diyerek eğitim ve öğretimin önemine vurguda bulunmuştu. Şu anda dünyanın, zenginlik ve teknoloji konusunda en önde gelen ülkelerinden biri olan Japonya'da gerçekten çöpçüden bakanlara kadar her vatandaş çok iyi bir eğitimden geçmektedir. Herkes kendi işini çok iyi bilmektedir. Pek çok düşünür maddi terakkide, Asyalı olmaları itibarıyla hep bize Japonları örnek göstermektedir. Bilindiği gibi Japonya'nın iki büyük şehrine atom bombası atılmış, pek çok şehri napalm bombaları ile yakılmış olmasına rağmen çok kısa zamanda derlenip toparlanıp en gelişmiş ülkeler arasında yer almasının tek sebebi teker teker çok iyi eğitilmiş vatandaşlara sahip olmasıdır. Onun için Japonlar o feci yıkım ve tahribata karşı diyorlar ki: "O müthiş savaşta sadece binalarımız yıkıldı; ama eğitimli insanlarımız duruyordu!"

Eğitim süreci uzundur; ama bu sürecin mutlaka geçmesi gerekmektedir. Zaten bu süreç geçilmeden hiçbir şey yapılamaz. Biz burada dünya çapında isim yapmış artık bir marka hüviyetini kazanmış özel Türk kolejlerinin önemini bir daha hatırlatmakta fayda mülahaza ediyoruz.

Japonya'da en basit işlerin altında bile çok mühim bir plan ve hesap var. Denilebilir ki, düşünülüp taşınılmadan hesabı ve kitabı yapılmadan bir taş bile konulmamış. Çünkü bir işte bir arıza olunca, hemen işin aslına dönülüp meselenin aslı öğrenilebil-

FOTOĞRAFLAR: AFP, REUTERS

mektedir. Bizde mesela binlerce insanın öldüğü bir büyük deprem olayı yaşandı hemen arkasından hiçbir şey olmamış gibi girilmemesi gereken binalar için izinler alındı ve bu binalara yerleşildi... Ama Japonya'da öyle değil... Yoksa o şiddetli depremlerde ne yaparlardı? Onun için diyebiliriz ki, Japonlarda öyle kuralsız, plansız hiçbir iş yok. Zaten standartları belirleyenler, çok iyi belirlemişler. Bu standartlara uymayan işadamlarının firmaları hemen bitiyor. Onun için herkes tespit edilen bu standartlara uymak mecburiyetinde kalıyor. İstisna olarak, uymamayı göze alanlar ise en ağır şekilde cezasını çekiyor.

Muhalefetin sözcüsü, iktidarın sözcüsüne emeklilerle ilgili neler yapacaklarını soruyor. Aslında iktidar sözcüsünün bizim Bağ-Kur'a benzeyen teşkilata ödemesi gereken parayı ödemediğini tespit etmiş. İktidar sözcüsü cevabını verdikten sonra "Peki, söyle bakalım herkesten önce sen, ödemen gereken bu parayı devlete niçin ödemedin?" diye soruyor. Adam hemen istifa etmek zorunda kalıyor. İktidar da ince bir araştırmayla muhalefet sözcüsünün bu husustaki açığını bulup çıkarınca o da hemen istifa ediyor. Ya bizde öyle mi?

Tokyo'nun ve diğer şehirlerin arka sokaklarını dahi araştırsanız yine tertemiz ve nezih bulacaksınız. Zaten Japon insanı duş şeklinde bile olsa günde üç defa banyo yapıyor. Ama mutlaka herkes her gün bir defa adamakıllı yıkanıyor. Onun için her yerde aynı temizlik ve kalite olduğundan dolayı aynı restoranda her seviyede insan gelip rahatlıkla yemeğini yiyor...

Ben pek çok Batı ülkesinin şehirlerinin parlak görülen arka sokaklarının nasıl olduğunu çok iyi bildiğim için bu mukayeseyi rahatlıkla yapabiliyorum.

Fakat bütün bunlardan sonra Japonların çok büyük bir problemleri var. Yani, bu kadar çok imkan, teknoloji rahat ve kaliteye rağmen, dine ve ibadete vakitleri yok. Bu büyük bir problem. Çünkü bu durum onlarda müthiş bir tehlike... Zira bakıyorsunuz insanlar, stres atmak için çokça sigara içiyor... Sokaklarda hızlı trenlerde bu açıkça göze çarpıyor. Televizyon kanallarında da bol bol içki reklamları yapılıyor. Sanki sıkıntı ve streslerden kurtulmak için bu iki felâket şeye sarılıyorlar.

Bu durum belli bir zaman sonra ortaya çıkacak buhranların habercisidir. Bunalımlara karşı hazırlıklı olduklarını tahmin etmiyorum. Evet manevî tatminsizlikler hiçbir şeye benzemez. Taze bir hayat felsefesi bunların kurtuluşları olabilir.

Abdullah bin Mübarek, zühd ve takvâsıyla herkesin hürmetini kazanmış büyük bir Allah dostu idi. Kılı kırk yararcasına haram-helâl titizliğinde bulunur, hele şüpheli şeylerden kaçınırdı.

■ **AHMED ŞAHİN**

Abdullah bin Mübarek: Lanet edici değil ıslah edici olmalı

Horasan, vaktiyle İslâm'a beşiklik yapmış, değerli fıkıh ve tasavvuf âlimleri yetiştirmiş aziz beldedir. Cüneyd-i Bağdadî, Bişr-i Hafi, Seriyyü's Sakafî ve sohbetini edeceğimiz Abdullah bin Mübarek Hazretleri gibi tasavvuf büyüklerinin buralarda yetiştiklerini düşünürsek bölgenin değerini daha rahat anlamış oluruz.

Hicri 118'de (M. 736) Merv'de dünyaya gelen Abdullah bin Mübarek, zamanında her geçen gün daha fazla zenginleşen dinî ilimlerin tasavvuf bölümünü iyice hazmetmiş, çevresindeki maneviyat büyüklerini de ziyaret ederek, coşan iç dünyasını onlardan aldığı ilhamlarla da tahkim ve tezyin etmiştir.

Fakirlik ve mahrumiyet gibi geçici şeyler İbn-i Mübarek gibi maneviyat büyüklerinin gönül dünyalarını asla karartmamış, bir bağda bekçilik etmek bile onları küçüklük hissine itmemiştir. Bilâkis böylesine tenha ve tefekküre müsait yerlerde, gönüllerini Yaradanlarına bütün samimiyetleriyle açmış, olanca melekeleriyle Rabb'lerine teveccüh edip, manevî feyiz ve ilhamlara mazhar olma fırsatı elde etmişlerdir.

Nitekim bir keresinde bekçilik ettiği bağın sahibi gelip, İbn-i Mübarek'ten olgun üzüm ve nar istemiştir. Ancak, İbn-i Mübarek'in getirdiği üzüm ve narların henüz ekşi olduğu anlaşılmış, bağ sahibi ikinci defa gönderdiğinde de yenecek lezzette meyve getirmediğini görünce sormuş: "Evlâdım, sen burada bekçi değil misin? Neden olgunlaşanlardan getirmiyorsun?"

İbn-i Mübarek'in cevabı şu olmuştur: "Efendim, siz beni bağınıza bekçi tutarken üzüm

FOTOĞRAF: RIDVAN YAVUZ

Abdullah b. Mübarek, sözünü dinlemeyen çocuğunu şikayet eden babaya; "Sen oğluna hiç beddua ettin mi?" diye sormuştu. Baba, "evet" deyince , sen kendi elinle kötülük yapmışsın demişti.

ve narlarınızdan yiyebileceğimi söylemediniz ki, hangisinin olgunlaştığını anlayıp size getireyim? Bu bakımdan fazla bilgiye sahip değilim."

Bekçisindeki bu doğruluk ve sadakat karşısında büyük bir takdir hissine kapılan zengin bağ sahibi, durumu iyice tedkik eder, Abdullah'ın takvasının diğer hareketleriyle de te'yid edildiğini görünce, tereddütsüz teklifini yapar: "Abdullah, benim kızıma talip olanlar çoktur. Ancak, onların hiç birinde sende gördüğüm takva kuvvetini görmedim. Belki de onlar servetimin çokluğunu düşünmekteler. Şayet rıza gösterirsen, kızımı sana yerip seninle iftihar etmeyi arzuluyorum."

Abdullah, böylece hizmetini ettiği zenginin kızını alır ve bu servetle İslâm'a daha fazla hizmet imkânı elde edip, manevî feyizlerini daha geniş sahalara neşretme fırsatı bulur. Demek, o günlerin fakiri böyle fakir, zengini de böyle zengindi.

Sahabeye hayrandı

Kendisi ikinci hicrî asrın başında yaşadığı ve Resûlüllah Efendimiz'i görmek şerefine nail olmadığı için sahabeden sayılmaz, ancak, sahabenin kadrini iyi bilir, eşsizliğini takdir ederdi. Bir gün şöyle bir sual sordular: "Resûlüllah'ın yanında bulunmuş olan Hazret-i Muâviye mi efdâl, yoksa daha sonra birinci asrın sonunda gelmiş olan Halife Ömer bin Abdülâziz mi?"

Şöyle cevap verdi: "Vallahi, Muâviye'nin Resûlullah'ın arkasında giderken yuttuğu tozlar Abdülâziz'den efdâldir. Cemaatle namaz kılarken Resûlullah, "Semia'llahü limen hamideh" dedi. Muâviye de, "Rabbena leke'l hamd" dedi. Bu söz de öylece, bakî kaldı. Bundan gayrı ne söylenebilir?"

Abdullah bin Mübarek, itaatsizlikle bulunan çocuğundan şikâyete gelen bir babaya sordu:

"Sen oğluna hiç beddua ettin mi?"

"Evet, canımı çok sıktığı zamanlarda ettim."

"Sen kendi elinle kötü yapmışsın çocuğuna. Baba ve annenin çocuğu hakkındaki duası reddolunmaz. Resûl-i Ekrem Efendimiz, mübarek dişini kıran kavmine: "Yâ Rab, kavmime hidâyet eyle. Onlar ne yaptıklarını bilmiyorlar!" diye dua etti. Sen de böyle bir anlayış içinde olsaydın, ziyan etmezdin. Resûl-i Ekrem'in bu sabrı ve metaneti ziyan getirmedi, sonunda kavminin imanlarına sebeb oldu."

Fırat yakınlarında "Hiyt" denilen kasabada hicrî 182 yılında vefat etti.

Hikmetli sözleri

- *Oturup bin lira sadaka vermektense çalışıp bir lira borç vermek efdâldir.*
- *Helal nafaka için çalışmak tevekkülü bozmaz.*
- *Eğer gıybet edecek olsam anâ-babamı gıybet ederdim. Hiç olmazsa sevabımı onlara vermiş olurdum!*
- *Zengine karşı vakarlı, fakire karşı alçak gönüllü olmak tevazudur.*

Haydi gel Garibce'ye geri dönelim...

Yılmaz-Garibce
Ailem "okuma, köyde kal, evlendirelim, okuyacaksan da ziraat mühendisi ol" dedi. İnşaat mühendisi oldum. İlk yıllar çalıştım, köye para da gönderdim. Kız kardeşimi okuttum. O yıl deprem oldu. İnşaatçılık bitti. Şimdi inşaat canlandı; fakat itibarım öldü. Artık takatim yok. Memlekete döneyim diyorum. "Gelme" demiyorlar; ama "gel"memi de istemiyorlar.

Dr. Can
Vietnam Savaşı'na katılmış JOHN adında bir asker, evine telefon açar.
- Sonunda eve dönüyorum. Ama bir şey sormak istiyorum. Bir arkadaşımı da beraber eve getirebilir miyim?
- Tabii ki, onunla tanışmaktan mutluluk duyarız, dediler.
- Yalnız, arkadaşım mayına bastı, bir kolu ile bir bacağını kaybetti. Başka gidecek hiçbir yeri yok. Onun bize gelmesini ve bizimle beraber kalmasını çok istiyorum...
- Çok üzüldüm oğlum. Belki başka bir yer bulması için yardımcı olabiliriz.
- Hayır, bizimle yaşamasını istiyorum.
- "Oğlum" dedi babası, "Sen ne istediğinin farkında değilsin. Böyle büyük sorunu olan birisi bizi çok rahatsız eder. Böyle bir farklılığa izin veremeyiz. Bence sen eve gelmeli ve bu çocuğu unutmalısın."

***

O andan sonra JOHN telefonu kapattı. Birkaç gün sonra şehir polisi kapıya geldi. Polis, oğullarını ölü olarak bulmuş ve teşhis etmek üzere gelmeleri gerektiğini söylüyordu. Anne-babası JOHN'u teşhis etmişlerdi. Ama bir gariplik vardı; John'un BİR KOLU ve bir BACAĞI yoktu.

Sevgili YILMAZ. Bu hikâyeyi her okuyuşta içimden inanmak gelmiyor. Tıpkı ENSAR'ın her bir MUHACİR'le kardeş olup, evlerinin yarısını onlarla paylaştığı, tıpkı Balkanlardan, Kuzey Irak'tan gelenlere yuvamızı açıp ekmeğimizi bölüştüğümüz gibi, ANA'larla dolu ANADOLU'muzda hiçbir ANA-BABA'nın darda kalan evlatlarına KAPIYI AÇMAYACAKLARINA İNANMAM. Ancak, bu sözlerinde "geçmiş yılların ve onları dinlememenin" biraz sitemi olabilir. Ayrıca sen şu an depresif bir durumdasın. Alınganlık gösteriyor olabilirsin. Aynı ruh hali aslında burada kalıp mücadele edip ayaklarının üstünde durabilecekken, geçmişteki başarısızlığının tekrarlanmasından korktuğun için (SANAL ÇARESİZLİK) seni inançla savaşmaktan alıkoyuyor. Ama illa ki KÖYÜME, Garipce'me gidicem diyorsan;

DAĞLARA, GARİBCE'NİN DAĞLARINA DÖNMELİSİN YÜZÜNÜ; YENİ PATİKALAR, YENİ YOLLAR SEÇMELİ YÜREĞİN... YENİ İNSANLARLA TANIŞMALI, YENİ KEŞİFLER YAPMALISIN. HEP İSTEYİP DE;
"BİR GÜN YAPARIM" DİYE ERTELEDİĞİN GÜZEL ŞEYLERİ GERÇEKLEŞTİRMEYİ DENEMELİSİN.
BU SEFER DEDİĞİN GİBİ; YALNIZCA AKLINLA DEĞİL HEM AKLIN HEM DE KALBİNLE KATILMALISIN KÖYÜNÜN SOHBETLERİNE...
UNUTMA YILMAZ, KÜÇÜK YA DA BÜYÜK HER DÜŞ KIRIKLIĞI VE HER ACI, YAŞAMDAN BİR ŞEYLER ÖĞRETİR BİZE.

Dr. Can'dan Can'larına mektup ve mail'ler

1) Ankara'dan Aslı kızım;
Evlendirme memuru, "Aranızda bir AŞK olduğu belgelerle sabittir. O yüzden evlendiriyorum" demiyor. İzdivaç için evlenmeye mani bir durum olmadığı anlaşılmalıdır. Tabiî ki bu hukuken, enfüsi olarak da denklik, anlaşma, uyuşma yeterlidir. Belki ikiniz de âşıksınız; ama tarif edemiyorsunuz. Ayrıca AŞKI DAVET EDEMEZSİNİZ, O, KİMİN KAPISINI ÇALACAĞINA KENDİSİ KARAR VERİR. Kimi aşksız (gibi görünen) başlayan evlilikler 60 sene mes'udane sürmüştür de, 10 yıllık bir aşktan sonra evlenip 3 ay sonra biten beraberliklere ders vermiştir.

2) Hatay-Dörtyol'dan Semra kızım;
Dergiyi beğeniyor olmana çok sevindim. Dr. Can için yazdıkların için teşekkür ederim. Hatice Hanım'a mektubunuzu ilettim. Umarım Dost'luğunuz BAKİ olur. (Furuncu)

3) K.Maraş'tan badem gözlü Selma kızım...
Konuyu detaylı hatırlayamadım. Keşke gazeteyi arasan da konuşsak, belki daha yararlı bilgiler arz edebilirim. Başarıların için duacıyım. Emanet ol kızım.

4) Sevgili Özlem, Bartın.
Chat arkadaşlığının dinî boyutuyla alakalı bir şey yazdığımı hatırlamıyorum. Bu konuda Diyanet'in ALO FETVA hattına müracaat edebilirsin. Başarı ve mutluluklar.

5) Sevgili "Riyakâr ve Günahkâr"
Sanırım sana 4 mail attım. Eğer hiçbirini almadı isen mail'inde bir sorun var korkarım.

6) Sevgili "S. Kılınçlı" kızım
Anlaşılan teknik bir sorun var ki, 3-4 mail'im sana ulaşmamış. Telefon kanalını denesen... Ayrıca sanma ki sana önem verilmiyor. Her bir mektup, mail, söz inceden inceye tahkik edilip özenle üzerinde titreniliyor. Bilirsin; "İnsan ipi boynuna sarılıp istediği yere gezinmek için başıboş bırakılmamıştır. Doğrusu, tüm işlerinin ve eylemlerinin neticeleri alınıp yazılır ve muhasebe için saklanır" kaidesi var. Biz de bu ölçülere riayette hassasiyet gösteriyoruz. Başarılar.

Cevapsız telefonlar

Havva G. 0536	Cevap yok.
H.İbr. A.Bayrak 0536	Arkadaş kızı Ceren'le görüşüldü.
F.Ahmet Dursun 0537	Ulaşılamadı.
F.Çerkez 0505	"Tel kullanılmıyor" diyor.
Kebire 0555-0544	Cevapsız.
M.Doğan 0535	3 kez arandı. Cevap yok.
Isimsiz 0322 221	Düşmedi

FOTOĞRAF: REUTERS

ÇOCUKLARINIZI ALLAH'LA(cc) KORKUTMAYIN

Birçok aile çocuklarının dinlerini öğrenmesini istiyor. Dini prensiplerin az ya da çok yaşandığı bu ailelerde, din eğitimi ve öğretimi çoğu kez dede, nine, anne, baba bazen de yakın akrabalar tarafından yapılıyor. Ama düşülen yanlışlar, çocukların ileriki yaşlarında derin izler bırakıyor ve dinden soğutabiliyor. Özellikle çocuklardaki vicdani gelişimin "Allah korkusu"yla sağlanmak istenmesi ve çocuğu istenmeyen davranışlardan vazgeçirmek için yine "Allah korkusu"na başvurulması dikkat çekiyor.

Sık sık "Allah seni cezalandırır / Gözünü kör eder / Cehennemde yakar/ Seni taş yapar" gibi tehditlerle sindirilen çocuk, bu sayede Allah Teala'yı, "çocukları cehenneminde yakan, onları taş yapan, gözleri kör eden bir varlık" olarak tasarlamakta ve Allah'ı daha henüz sevemeden O'ndan korkmaya başlamaktadır. Halbuki, doğru olan şudur:

Çocuk ergenlik çağına kadar dini bakımdan herhangi bir sorumluluk ve yükümlülük taşımamaktadır. Allah Teala'nın onlara sağladığı bu müsamaha onlardan esirgenmemelidir. Ve çocuğa herşeyden önce Allah sevgisi aşılanmalı ki, o da sevdiği ve sevgisini içinde hissettiği yüce Yaratıcıya her hal ü karda ibadetten zevk alabilsin.